

Inspraakreactie Stichting Milieuzorg Zeist e.o. inzake SV Netwerkperspectief Provinciale Wegen

Geachte Statenleden, Gedeputeerde en overige aanwezigen,

1. Thans ligt het: 'SV Netwerkperspectief Provinciale Wegen' ter besluitvorming voor. Gaarne maakt de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. van de gelegenheid gebruik daar een korte reactie op te geven. Eerst zal nog kort bij de aanpak worden stilgestaan, waarna een meer inhoudelijke reactie zal worden gegeven. Afgesloten zal worden met een conclusie;

Aanpak

2. Op basis van het voorliggende: 'SV Netwerkperspectief Provinciale Wegen' stelt de provincie voor op een aantal zogenaamde provinciale gebiedsontsluitingswegen de snelheid te verlagen van maximaal 80 km/uur naar 60 km/uur, dat door de introductie van de categorie GOW60 (zie in deze dus ook het: 'Netwerkperspectief Provinciale Wegen', Kaart 10: 'Overzicht voorgestelde snelheidslimieten op provinciale wegen'), evenals bijvoorbeeld ook op parallelwegen een maximumsnelheid van 30 km/uur in te stellen;
3. Met de verlaging van de snelheid op de betreffende gebiedsontsluitingswegen, dat dus van een maximumsnelheid van 80 km/u naar 60 km/uur, wil de provincie Utrecht dan een belangrijk bijdrage leveren aan een gezonde mobiliteit, dat vanuit het perspectief van een Brede Welvaart, waarbij dan niet alleen wordt rekening gehouden met de gezondheid van de mens (denk behalve aan de verkeersveiligheid ook aan aspecten als de geluidsbelasting en ook een schone lucht), maar ook de natuur (denk aan o.a. oversteekbaarheid voor de fauna van wegen);
4. Teneinde tot een zorgvuldige afweging te kunnen of een provinciale weg al dan niet voor een snelheidsverlaging in aanmerking komt is dan een: 'Afwegingskader' toegepast (zie ook het: 'Netwerkperspectief Provinciale Wegen', 'Afwegingskader maximumsnelheden', pag. 29), waarbij het dan wel opvalt dat daarbij specifiek aan de fauna geen aandacht wordt gegeven, tenzij dat onder het hoofdje: 'Met een snelheidsregime 60 km/u worden knelpunten doelmatig opgelost' valt;
5. Daarnaast is een uitvoerige effecten-analyse uitgevoerd, dat ook op basis van een 'Referentiescenario' en een: 'Scenario Gezonde Mobiliteit' (zie in deze dus ook het rapport: 'Netwerkperspectief Provinciale Wegen - Achtergrondrapport Scenario Gezonde Mobiliteit (SWECO/Arcadis, 2021)'), waarbij dan in brede zin op de te verwachten effecten van het: 'Scenario Gezonde Mobiliteit' t.o.v. het 'Referentiescenario' wordt ingegaan, zoals op de bereikbaarheid, de gezondheid mens (denk aan geluid, de luchtkwaliteit), het klimaat (i.v.m. uitstoot CO₂), de verkeersveiligheid, de aanrijdtijden hulpdiensten, de exploitatie van het OV, maar gelukkig dus ook de effecten op de fauna (i.v.m. oversteekbaarheid wegen)¹;
Eveneens is daarbij een: 'Verkenning van de Maatschappelijk Kosten en Baten (MKBA)' uitgevoerd, met behalve aandacht voor de zogenaamde primaire effecten, ook voor de secundaire effecten (zie ook het: 'Netwerkperspectief Provinciale Wegen - Achtergrondrapport Scenario Gezonde Mobiliteit (SWECO/Arcadis, 2021)', Hoofdstuk 12: 'Verkenning kosten en baten');

---

¹ Zie overigens ook presentatie van 29 juni 2021.

Inhoudelijke reactie

6. Laat voorop worden gesteld, dat de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. verheugd is dat door de provincie Utrecht heel bewust naar het verlagen van de snelheid op provinciale wegen wordt gekeken en dat vanuit het perspectief van een Brede Welvaart, in casus Gezonde mobiliteit, dus niet alleen de gezondheid van mens, maar ook van de natuur, in casus fauna;
7. Zoals u bekend staat het verlagen van snelheid op wegen al wat langer op het programma van zowel het Rijk (denk aan stikstofcrisis, maar ook de leefbaarheid), de gemeenten (denk aan introductie van de wegindeligingscategorie: 'GOW30'), evenals nu ook bij de provincie Utrecht.
Uiteraard is het wel goed een en ander op elkaar af te stemmen, want zoals ook in het: 'Netwerkperspectief Provinciale Wegen' naar voren komt kan het omlaag brengen van de snelheid op de provinciale wegen ook tot een hogere verkeersdruk op bijvoorbeeld op bepaalde gemeentelijke wegen leiden, hetgeen je door een goede afstemming nu juist zou moeten voorkomen. Maar het terugbrengen van de snelheid op gebiedsontsluitingswegen binnen de bebouwde kom van maximaal 50 km/uur naar 30 km/uur, dat (dus) op basis van de categorie GOW30, die overigens net als GOW60 (voor provinciale wegen) nog geen officiële categorie is, zou daarbij bijvoorbeeld wel kunnen helpen;
8. Ook dus goed dat t.a.v. de gegeven maatregelen een brede 'Maatschappelijke Kosten-Baten-Aanalyse (MKBA)' is uitgevoerd, dat dus wel op basis van het: 'Scenario Gezonde Mobiliteit', waarbij dan wel alleen voor een geselecteerd aantal wegen de snelheid omlaag wordt gebracht van 80 km/uur naar 60 km/uur, dat vermoedelijk op basis van het daartoe opgestelde: 'Afwegingskader'.
Overigens is het onduidelijk of ook eventuele (positieve) effecten stikstof op de natuur (in brede zin) zijn meegenomen, ook al is dat ook met 100 km/uur maatregel op rijkswegen kennelijk uiteindelijk toch moeilijk aantoonbaar, waarbij overigens niet is gezegd dat overall de effecten niet positief zijn;
9. Zoals u ongetwijfeld bekend wordt ook vanuit de natuur en milieuorganisaties er al langer aandacht voor gevraagd om de snelheid op wegen die door natuurgebieden lopen te verlagen, aangezien er zo minder slachtoffers onder de (trekkende) dieren vallen. Dat dus naast of wellicht beter gezegd aanvullend op de aanleg van ecoducten. Wat betreft de Heuvelrug is daar dan in het bijzonder ook door het bewonersinitiatief: 'Heuvelrug in Goede Banen' bijzondere aandacht voor gevraagd, dat o.o. ook met een symposium;
10. Op zich is de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dan ook uitmate verheugd dat er nu bewust voor wordt gekozen op met name ook een aantal wegen op de Heuvelrug de maximum snelheid ook echt omlaag te brengen van 80 km/uur naar 60 km/uur (zie in deze dus ook het: "Netwerkperspectief Provinciale Wegen", Kaart 10: 'Overzicht voorgestelde snelheidslimieten op provinciale wegen'), zoals op (o.a.) (delen van) de N-224, de N-225, de N-226, de N-227, de N-237, etc., ook al moet een nadere uitwerking tot 2040 nog plaatsvinden, inclusief ook bijbehorende verkeersbesluiten;
11. Bezien we evenwel de kaart dan valt het toch op dat met name de N-234 daar buiten valt, terwijl dat wel een 'hotspot fauna' is met veel valwild (zie in deze het: 'Netwerkperspectief Provinciale Wegen', Fig. 14: 'Overzicht hotspots Fauna').
Nu wordt dan met name in het rapport: 'Netwerkperspectief Provinciale Wegen - Achtergrondrapport Scenario Gezonde Mobiliteit (SWECO/Arcadis, 2021)' dus gelukkig wel ook aandacht aan de effecten van het: 'Scenario Gezonde Mobiliteit' voor de fauna gegeven, inclusief ook voor de N-234, waarbij dan kennelijk wordt geconcludeerd, dat

van dat scenario wat betreft de N2-34 geen positieve effecten voor de fauna zijn te verwachten (zie in deze dus ook het rapport: 'Netwerkperspectief Provinciale Wegen - Achtergrondrapport Scenario Gezonde Mobiliteit (SWECO/Arcadis, 2021)', Tabel: 31: 'Beoordeling van de oversteekbaarheid hotspots voor de fauna en de vergelijking in referentie en scenario Gezonde Mobiliteit', pag. 63). O.i. hangt die conclusie er dan met name mee samen dat nu juist gewoon in dat scenario voor de N-234 gewoon aan een maximum snelheid van 80 km/uur wordt vastgehouden².

Wel wordt in de betreffende analyse aangegeven dat er wel al voornemens zijn op het betreffende tracé bepaalde ontsnipperingsmaatregelen te nemen, zoals o.a. tussen Bilthoven en Soest een grote faunatunnel, maar als je het: 'Programma ontsnippering Natuur 2021 - 2023' beziet wordt alleen aangegeven dat daarnaar nog een nader onderzoek zal vinden (zie in deze dus ook het: 'Netwerkperspectief Provinciale Wegen - Achtergrondrapport Scenario Gezonde Mobiliteit (SWECO/Arcadis, 2021)', Tabel: 28: 'Vastgesteld autonome maatregelen die betrekking hebben op de hotspots', 59). Hierbij kan dan worden aangetekend dat teneinde op de Heuvelrug tot een aangesloten natuurnetwerk te kunnen komen de N-234 op dit moment nog wel een van de belangrijk(st)e plekken waar nog een grote faunapassage ontbreekt (zie in deze ook bijlage: 'Natuurbruggen Heuvelrug en omgeving (Utrechts Landschap, 2013)'³, dat dus ook aangezien er meer dan 10.000 motorvoertuigen per etmaal over deze provinciale weg rijden en deze voor dieren moeilijk zo niet (op bepaalde momenten) (vrijwel) onmogelijk oversteekbaar is⁴;

12. Juist vanuit het perspectief: 'Heel de Heuvelrug', maar ook vanuit het: 'Nationale Park Nieuwe Stijl Heuvelrug', wil de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. er dan ook voor pleiten ook voor de N-234 uit te gaan van een maximum snelheid van 60 km/uur, dat dus naast nog te nemen ontsnipperingsmaatregelen, waaronder een grote faunapassage (bij Pijnenburg).

Bezien we de functie van de weg, namelijk een Type: 'Verbinden naar een categorie 1 weg', dan behoeft dat de wijziging van maximum 80 km/uur naar 60 km/uur o.a. niet in de weg te staan. Integendeel, mensen zullen wellicht toch eerder voor milieuvriendelijke vormen van vervoer kiezen, zoals de fiets of het OV, of voor een route via het rijkswegennet. Daarbij zij dan aangetekend dat uit de gegeven analyse wel naar voren komt, dat de aanwijzing van aantal provinciale wegen tot GOW60 er kennelijk wel toe leidt dat de verkeersintensiteiten op de N-234 naar verwachting zullen toenemen (zie in deze dus ook het rapport: 'Netwerkperspectief Provinciale Wegen - Achtergrondrapport Scenario Gezonde Mobiliteit (SWECO/Arcadis, 2021)', Fig. 2: 'Verschil etmaalintensiteiten scenario gezonde mobiliteit t.o.v. referentie', pag. 12'), hetgeen o.i. de verlaging maximum snelheid nu juist alleen maar meer dwingend noodzakelijk maakt, dat dus naast de aanleg van een grote en ook kleinere faunapassages.

Daarnaast heeft een aanwijzing tot GOW60 o.i. wel degelijk ook positieve effecten voor mensen, zoals beleving fietsers en de oversteekbaarheid van deze weg, waar auto's vaak (relatief) hard rijden. Ook gaan er daarvan nauwelijks effecten op het OV uit, tenzij de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. iets over het hoofd ziet;

² Overigens wordt in presentatie van 29 juni 2021 m.b.t. het 'Netwerkperspectief Provinciale Wegen' aangegeven dat voor fauna bij het daarbij gegeven scenario kennelijk wel zeer positieve effecten voor de fauna zijn te verwachten (zie presentatie, sheet 59), ook al klopt die interpretatie van de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. mogelijk niet.

³ Zie overigens ook het rapport: 'Ontsnippering van de Heuvelrug - Visie op verbindingzones en andere ontsnipperende maatregelen (Ecologisch Adviesbureau van den Bijtel, 2004)'.

⁴ Zo reden er volgens de wegenwiki in 2010 al tussen de 12.000 en 14.000 mvt/etmaal over deze weg, iets stijgend tot 14.800 nabij de aansluiting met de A27.

13. Mogelijk is het wat betreft fauna en natuurlijk ook mensen ook nog voor andere provinciale wegen van belang de maximum snelheid terug te brengen van 80 km/uur naar 60 km/uur, zoals verlengde (vanaf Heuvelrug) N226 (wegdelen 45 en 46), verlengde (vanaf Heuvelrug) N227 (wegdelen 52 en 53), evenals voor de N238, ook al is het aantal 'hotspots fauna' voor de N-238 dan zeer beperkt;

Conclusie

14. Fantastisch dat het verlagen op provinciale wegen van de snelheid wordt opgepakt door de provincie, dat vanuit meerdere perspectieven (vergelijk ook het beginsel van: 'Brede Welvaart', inclusief dus ook gezonde mobiliteit). Uiteraard goed dat ook naar zogenaamde secundaire effecten wordt gekeken en teneinde deze te verzachten door daar ook extra geld voor uit trekken, zoals voor het OV;
15. Alles overziend wil de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. er toch voor pleiten, dat vanuit meerdere perspectieven, maar vooral ook vanuit de ontsnippering van de Heuvelrug als één geheel, toch ook voor de N-234 de maximum snelheid terug te brengen van 80 naar 60 km/uur, dat naast het nemen (van al dan niet voorgenomen) ontsnipperingsmaatregelen, zoals een grote faunapassage (nabij het landgoed Pijnenburg).

Patrick Greeven (Stichting Milieuzorg Zeist e.o. en ook IVN-De Bilt e.o.)

Bijlage 1: 'Voorstel Natuurbruggen Heuvelrug (Utrechts Landschap, 2013)

